Raadsvoorstel

Zaaknummer	:	1476769			
Raadsvergadering	:	15 december 2026			
Onderwerp	:	Integraal Veiligheidsplan 2027-2030			
Collegevergadering	:	20 oktober 2026			
Portefeuillehouder	:	Burgemeester J.H.A. van Oostrum			
Steller	:	Dirkje Dietz	tel.	:	0545-250250

Te nemen besluit

1. Kennis te nemen van het risicoprofiel Achterhoek Oost behorende bij het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030.
2. Het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 vast te stellen.
3. Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 intrekken.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2027-2030 is opgesteld binnen Achterhoek Oost, een samenwerking van de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk. Deze gemeenten vallen binnen hetzelfde politiebasisteam, waardoor regionale veiligheidsvraagstukken in samenhang kunnen worden opgepakt, met behoud van ruimte voor lokale uitvoering. Aan het IVP ligt een risicoprofiel Achterhoek Oost ten grondslag. In het risicoprofiel zijn de belangrijkste veiligheidsontwikkelingen, risico's en aandachtspunten in beeld gebracht. Het IVP beschrijft de belangrijkste veiligheidsopgaven en bevat de prioriteiten waarop de gemeente en haar veiligheidspartners zich de komende beleidsperiode richten. Het IVP biedt daarmee een kader voor de inzet van capaciteit, middelen en samenwerking binnen het veiligheidsdomein.

Met het vaststellen van het IVP 2027-2030 geeft de gemeenteraad richting aan het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar. Daarnaast beschikt de gemeente over een actueel beleidskader voor veiligheid, waarmee gedurende de periode 2027-2030 gericht gewerkt kan worden aan een veilige en leefbare gemeente.

Argumentatie

1.1 Het risicoprofiel vormt de feitelijke en inhoudelijke basis voor het IVP 2027-2030
Het risicoprofiel vormt de basis voor het IVP 2027-2030 en is tot stand gekomen in samenwerking met interne en externe partners. Hiervoor is gebruikgemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve informatie, waaronder interviews, vragenlijsten en beschikbare data (veiligheidsmonitor en politiedata). Hierdoor is een breed en actueel beeld ontstaan van de veiligheidsontwikkelingen en risico's in Achterhoek Oost. Op basis van het risicoprofiel zijn de prioriteiten en doelen voor 2027-2030 bepaald. Door kennis te nemen van het risicoprofiel wordt inzicht verkregen in de onderbouwing van de keuzes die in het IVP 2027-2030 zijn gemaakt.

2.1 Artikel 38b van de Politiewet 2012 bepaalt dat de gemeenteraad ten minste eenmaal per vier jaar de doelen en prioriteiten op het gebied van veiligheid vaststelt
Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 geeft de gemeenteraad invulling aan deze wettelijke taak. Daarnaast biedt het IVP een strategisch kader voor het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar.

2.2 Het IVP 2027-2030 geeft richting aan het lokale veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar
Met het vaststellen van het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 worden de prioriteiten, ambities en strategische doelen voor het gemeentelijke veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar vastgesteld. Het plan biedt een integraal en toekomstgericht kader voor de aanpak van

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

veiligheidsvraagstukken binnen Berkelland en geeft richting aan de inzet van capaciteit, middelen en de samenwerking met veiligheidspartners. Door duidelijke prioriteiten te stellen, kunnen beschikbare mensen en middelen doelgericht worden ingezet om de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente te versterken.

3.1 Met het vaststellen van het nieuwe IVP wordt voorzien in actualisatie van het bestaande beleid
De looptijd van het huidige IVP 2023-2026 eindigt. Vaststelling van het IVP 2027-2030 zorgt voor een actueel beleidskader voor integrale veiligheid.

Kanttekeningen en risico's
2.1 Het IVP biedt ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en prioriteiten
Veiligheidsvraagstukken ontwikkelen zich voortdurend. Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, landelijke wet- en regelgeving of onverwachte gebeurtenissen kunnen ertoe leiden dat gedurende de looptijd van het IVP aanvullende inzet of bijstelling van prioriteiten noodzakelijk is. Het IVP biedt hiervoor flexibiliteit door middel van jaarlijkse door het college vast te stellen uitvoeringsplan.

2.2 De uitvoering van het IVP is afhankelijk van beschikbare capaciteit en middelen
Het realiseren van de ambities en doelstellingen uit het IVP vraagt voldoende capaciteit en financiële middelen. Zonder uitbreiding van de beschikbare capaciteit kunnen keuzes noodzakelijk zijn in de uitvoering van activiteiten en prioriteiten. In de uitwerking van het college- en raadsprogramma zullen we uw raad een voorstel doen om de capaciteit op openbare orde en veiligheid met 1,0 fte uit te breiden.

Financiën
Aan het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 zijn geen directe financiële consequenties verbonden. De uitvoering van het plan wordt gedekt uit de bestaande middelen binnen de begroting.
Conform het advies uit het onderzoek van Van der Torre wordt voorgesteld de formatie voor openbare orde en veiligheid structureel uit te breiden met 1,0 fte. De geschatte kosten hiervan bedragen € 101.444 per jaar (schaal 10). Deze aanvraag wordt meegenomen in de uitwerking van het college- en raadsprogramma en maakt daarom geen onderdeel uit van de financiële consequenties van dit besluit.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
Niet van toepassing.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Communicatie
Met het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 geeft de gemeente richting aan het veiligheidsbeleid voor de komende vier jaar. De gemeente zet daarbij, samen met inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers, politie en justitie, in op een veilige en leefbare gemeente. De prioriteiten voor de periode 2027-2030 zijn ondermijning, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid, digitale veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid. Door gezamenlijk te werken aan deze thema's wordt de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente versterkt. Na vaststelling door de gemeenteraad wordt het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 gepubliceerd en gedeeld

Initiatief, participatie en rol gemeente
De gemeente Berkelland is verantwoordelijk voor de regie op het integrale veiligheidsbeleid. Bij de totstandkoming van het IVP zijn onder andere politie, Openbaar Ministerie, ProWonen, Bureau Halt, maatschappelijke organisaties, de Veiligheidsmonitor en diverse gemeentelijke beleidsterreinen betrokken. Op basis van deze input zijn de belangrijkste veiligheidsopgaven en prioriteiten voor de periode 2027-2030 bepaald. De gemeenteraad is gedurende het proces actief betrokken geweest via informatieavonden, themabijeenkomsten en raadsbrieven.

Planning en evaluatie
Na vaststelling van het IVP 2027-2030 worden de strategische doelstellingen vertaald naar een jaarlijks uitvoeringsplan. Het vaststellen van het jaarlijkse uitvoeringsplan is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Na vaststelling wordt het uitvoeringsplan ter informatie gedeeld met de gemeenteraad. De uitvoering van het veiligheidsbeleid wordt jaarlijks gemonitord en geëvalueerd. Hierbij wordt onder andere gebruikgemaakt van gegevens uit de Veiligheidsmonitor, politiecijfers, openbare databronnen en analyses van Datalab GO. Op basis van deze informatie worden trends en ontwikkelingen binnen de gemeente inzichtelijk gemaakt en kan, indien nodig, worden bijgestuurd in de uitvoering of kunnen accenten binnen de prioriteiten worden aangepast. De gemeenteraad wordt jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het veiligheidsbeleid, de resultaten en de belangrijkste trends en ontwikkelingen op het gebied van veiligheid.

Alternatieven
Niet van toepassing.

Raadsvergadering : 15 december 2026

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 oktober 2026

b e s l u i t:

1. Kennis te nemen van het risicoprofiel Achterhoek Oost behorende bij het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030.
2. Het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030 vast te stellen.
3. Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 intrekken.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 15 december 2026.

de griffier,	de voorzitter,
drs. J.A. Satijn	drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Integraal veiligheidsplan 2027-2030

Integraal risicoprofiel Achterhoek Oost
Het Integraal risicoprofiel Achterhoek Oost vormt de basis voor het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030. Voorafgaand aan de totstandkoming van het IVP hebben de gemeenten Berkelland, Aalten, Oost Gelre en Winterswijk gezamenlijk een risicoprofiel opgesteld. Hiermee behoren de gemeenten in Achterhoek Oost tot de eerste gemeenten in Nederland die op deze wijze regionaal samenwerken aan een integraal veiligheidsbeeld. Het risicoprofiel is opgesteld op basis van zowel kwalitatieve als kwantitatieve informatie. Door middel van interviews, enquêtes, veiligheidsdata en deskresearch zijn interne en externe partners bevraagd over actuele en toekomstige veiligheidsrisico's. De opgehaalde informatie is vervolgens geanalyseerd waardoor een integraal beeld is ontstaan van de belangrijkste veiligheidsopgaven. De uitkomsten van het risicoprofiel hebben richting gegeven aan de prioriteiten en doelstellingen die zijn opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030. Daarmee vormt het risicoprofiel een belangrijke onderlegger voor de keuzes die de gemeente maakt op het gebied van veiligheid in de komende beleidsperiode.

Integraal Veiligheidsplan 2027-2030
Het IVP is gezamenlijk opgesteld door de gemeenten Berkelland, Aalten, Oost Gelre en Winterswijk binnen de samenwerking Achterhoek Oost. Hiermee wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie op veiligheid, terwijl ruimte blijft voor lokale accenten. Fysieke veiligheid, waaronder crisisbeheersing en rampenbestrijding, valt buiten de reikwijdte van het IVP en is belegd binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland. Ook de inzet en capaciteit van de politie maken geen onderdeel uit van het IVP, maar vormen wel een belangrijke randvoorwaarde voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Op basis van het risicoprofiel zijn voor de periode 2027-2030 vijf prioriteiten vastgesteld:

- Ondermijning
- Zorg en Veiligheid
- Jeugd en Veiligheid
- Digitale Veiligheid
- Maatschappelijke Weerbaarheid

Per prioriteit zijn strategische doelstellingen geformuleerd die richting geven aan de inzet van de gemeente en haar veiligheidspartners in de komende vier jaar. Deze doelstellingen worden jaarlijks uitgewerkt in uitvoeringsplannen, waarin concrete activiteiten en maatregelen worden beschreven. Door middel van monitoring, veiligheidsdata en evaluaties kan de uitvoering jaarlijks worden gevolgd en waar nodig worden bijgestuurd. Met het IVP geven de gemeente en haar partners gezamenlijk richting aan de aanpak van veiligheidsvraagstukken. Een veilige samenleving is een belangrijke voorwaarde voor het functioneren van de maatschappij. Het IVP draagt bij aan het versterken van de veiligheid en leefbaarheid voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarnaast is het voeren van regie op het integrale veiligheidsbeleid een kerntaak van de gemeente. De burgemeester heeft hierin een bijzondere verantwoordelijkheid vanuit zijn rol op het gebied van openbare orde en veiligheid. Tegelijkertijd vraagt veiligheid om een integrale aanpak, waarbij ook het college en verschillende beleidsdomeinen, zoals zorg, jeugd en leefbaarheid, een belangrijke bijdrage leveren. Veiligheid is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en haar partners.

Betrokkenheid van de raad
Bij de totstandkoming en uitvoering van het IVP is de gemeenteraad gedurende de gehele beleidsperiode actief betrokken geweest. Dit heeft plaatsgevonden via politieke avonden, informatiebijeenkomsten, themabijeenkomsten, raadscarrousels en diverse raadsbrieven. Daarnaast is de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om aandachtspunten en accenten mee te geven voor zowel het IVP als de jaarlijkse uitvoeringsplannen. Deze momenten waren als volgt:

- **15 november 2022**: Informatieavond Risicoprofiel Achterhoek Oost met toelichting door Oostkracht10.
- **7 maart 2023**: Politieke avond Integraal Veiligheidsplan.

- **21 maart 2023**: Politieke avond Integraal Veiligheidsplan.
- **3 april 2023**: Raadsbrief Integraal Veiligheidsplan (zaaknummer 569793).
- **4 oktober 2023**: Informatieavond uitvoeringsplan 2024 met teamchef van de politie en de officier van justitie.
- **14 december 2023**: Themabijeenkomst Jeugd en Veiligheid met politie, jeugdboa, Tactus, Bureau Halt en leerplichtambtenaar.
- **10 januari 2024**: Raadsbrief Uitvoeringsplan 2024 (zaaknummer 849661).
- **23 januari 2024**: Themabijeenkomst Ondermijning en Datalab GO met RIEC, ODA, Datalab GO en politie.
- **27 februari 2024**: Themabijeenkomst Zorg en Veiligheid en Leefbaarheid met het team Zorg en Veiligheid, Voormekaar, boa's en politie.
- **26 maart 2024**: Themabijeenkomst Digitale Veiligheid en terugblik op het risicoprofiel, het IVP en het uitvoeringsplan.
- **23 april 2024**: Raadsbrief Integraal Veiligheidsplan, uitvoeringsplan en vervolgproces.
- **13 november 2024**: Raadsbrief Veiligheidsmonitor 2023 (zaaknummer 1087959).
- **28 november 2024**: Informatieavond uitvoeringsplan 2025, resultaten van Veiligheidsmonitor en meegeven van accenten voor de uitvoering.
- **6 maart 2025**: Raadsbrief Uitvoeringsplan 2025 (zaaknummer 1188777).
- **11 maart 2025**: Informatieavond over het uitvoeringsplan 2026 en de mogelijkheid voor de raad om accenten mee te geven.
- **3 februari 2026**: Informatieavond met een terugblik op het uitvoeringsplan 2025, bespreking van het uitvoeringsplan 2026 en ruimte voor input op het uitvoeringsplan 2027.
- **19 juni 2026**: Raadscarrousel Team Dienstverlening Openbare Orde en Veiligheid.
- **15 september 2026**: Informatieavond over het Risicoprofiel 2027-2030 en het Integraal Veiligheidsplan 2027-2030, waarbij de raad de gelegenheid heeft gekregen om aanvullende aandachtspunten en accenten mee te geven.

Veiligheidsmonitor
De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks onderzoek waarin inwoners worden gevraagd naar hun ervaringen met leefbaarheid, veiligheid, criminaliteit en overlast in hun woonomgeving. De gemeente Berkelland neemt deel aan dit landelijke onderzoek. De resultaten geven inzicht in hoe inwoners de veiligheid in de gemeente ervaren en maken het mogelijk om ontwikkelingen en trends over de jaren heen te volgen. Uit de eerste resultaten van de Veiligheidsmonitor 2025 blijkt dat:

- 34,6% van de inwoners van de gemeente Berkelland zich wel eens onveilig voelt. In 2023 lag dit percentage op 25,7%.
- Tegelijkertijd zijn er ook positieve ontwikkelingen zichtbaar. Zo gaf in 2023 nog 3,2% van de inwoners aan veel last te hebben van rondhangende jongeren, terwijl dit in 2025 is gedaald naar 1,2%.

Om de uitkomsten verder te analyseren stelt Datalab GO een rapportage op voor de gemeente Berkelland. Hierin worden de resultaten van de Veiligheidsmonitor nader toegelicht en worden trends en ontwikkelingen zichtbaar gemaakt. Deze rapportage wordt, zodra deze beschikbaar is, gedeeld met de gemeenteraad en betrokken bij de verdere uitwerking en uitvoering van het jaarlijkse uitvoeringsplan.

Rapport Ondermijning in de Achterhoek van Van der Torre
Het rapport van Van der Torre onderzoekt de organisatie, taakuitvoering en toekomstbestendigheid van het domein openbare orde en veiligheid (OOV) in de Achterhoek. De belangrijkste conclusies zijn dat de huidige formatie binnen de gemeente Berkelland onvoldoende is om de sterk gegroeide en complexere opgaven binnen OOV op een kwalitatief en tijdig niveau uit te voeren. De werkdruk is structureel hoog door nieuwe wettelijke taken, intensievere zorg- en veiligheidscasuïstiek, de aanpak van ondermijning en de regionale verplichtingen. Het rapport adviseert om gemeenten te versterken door structurele capaciteitsuitbreiding, het verbeteren van taakverdeling en het borgen van continuïteit en expertise. Zonder aanvullende formatie bestaat het risico dat wettelijke taken, bestuurlijke advisering en operationele inzet onder druk komen te staan of niet meer volledig kunnen worden uitgevoerd.

De toenemende en complexere opgaven vragen om extra capaciteit om de kwaliteit, zorgvuldigheid en continuïteit van de uitvoering te waarborgen. Met de voorgestelde uitbreiding wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen uit het rapport en wordt voorkomen dat essentiële veiligheidstaken onder druk komen te staan of wegvallen. Daarnaast maakt de uitbreiding het mogelijk om wettelijke verplichtingen, regionale afspraken en nieuwe opgaven zoals ondermijning, zorg- en veiligheidscasuïstiek en weerbaarheid duurzaam te borgen.